

Tarkastuslautakunnan valinta

KHALL 26.05.2025 § 126

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta.

Kuntalain 32 §:n mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi tai kuntalaissa toisin säädetä. Lautakuntien jäsenet valitaan kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajalla ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja (kuntalaki 121 §). Tarkastuslautakunnan jäsenet valitaan valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hallintosäännön 100 §:n mukaan sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla,
4. tuotettava tietoa strategisen johtamisen tueksi arvioimalla suunnitelmallisesti valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.
5. valvottava sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja

huolehtia sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla sekä saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain vuoden ensimmäisessä valtuuston kokouksessa.

Kuntalain 75 §:n mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Kuntalain 71 §:ssä on määrätty yleinen vaalikelpoisuus kunnan luottamustoimeen. Sillä tarkoitetaan edellytyksiä, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänet voidaan ylipäättänsä valita kunnan luottamustoimeen.

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään lautakuntaan. Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään kuntalain 72 §:ssä.

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Suostumus on annettava ennen kuin henkilö valintaan luottamustoimeen. Laissa ei säädetä suostumuksen kirjallisesta muodosta, lukuun ottamatta valtuustoehdokkaan antamaa suostumusta. Suositeltavaa on ottaa kaikki suostumukset

kirjallisina, jolloin annettu suostumus voidaan tarvittaessa näyttää toteen.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa toimitelmissä lukuun ottamatta valtuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Lain mukaisen sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten ja varajäsenten kohdalla.

Toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet (kuntalain 31.3 §). Varajäsenet valitaan aina samassa vaalitoimituksessa kuin varsinaiset jäsenet. Varajäsenten ollessa henkilökohtaisia, ehdokkaana on käytännössä varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä muodostama ehdokaspari.

Jos lautakunnan jäsenten, varajäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta ollaan yksimielisiä, voidaan vaali suorittaa yksimielisenä ilman varsinaista vaalitoimitusta. Mikäli valittavista henkilöistä ei päästä yksimielisyyteen, toimitetaan vaali pääsääntöisesti enemmistövaalitapaa noudattaen. Mikäli kuitenkin riittävä määrä valtuutetuista vaatii, vaali on toimitettava suhteellisenä.

Valmistelija Hallinnon asiantuntija livari Käkelä
puh. 044 778 0226, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Hallintoassistentti Veeti Varis
puh. 044 778 0040, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Ikola-Norrbäck Rinna

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää 1. valita tarkastuslautakuntaan seitsemän (7) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet valtuuston toimikaudeksi ja 2. nimetä varsinaisiksi jäseniksi valituista puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

KVALT 09.06.2025 § 40
228/00.00.01/2025

Valmistelija Hallinnon asiantuntija livari Käkelä
puh. 044 778 0226, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Hallintoassistentti Veeti Varis
puh. 044 778 0040, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Päätösehdotus Valtuusto päättää 1. valita tarkastuslautakuntaan seitsemän (7) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet valtuuston toimikaudeksi ja 2. nimetä varsinaisiksi jäseniksi valituista puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan.

Päätös

Valtuusto päätti valita tarkastuslautakuntaan valtuuston toimikaudeksi seuraavat jäsenet ja heille varajäsenet (varajäsen suluissa):

Jussi Laukkanen (Jani Kurtelius)

Pasi Murto (Jukka Sällinen)

Mirja Järvinen (Marjut Hakala)

Markku Vuorio (Teija Hiltunen)

Valtteri Kurki (Hannu Siivonen)

Päivi Kantola (Anne Laukkanen)

Heidi Mantere (Sari Jyrkiäinen)

Puheenjohtajaksi valittiin Jussi Laukkanen ja varapuheenjohtajaksi Pasi Murto.